

Ny nasjonal hjorteviltstrategi

1

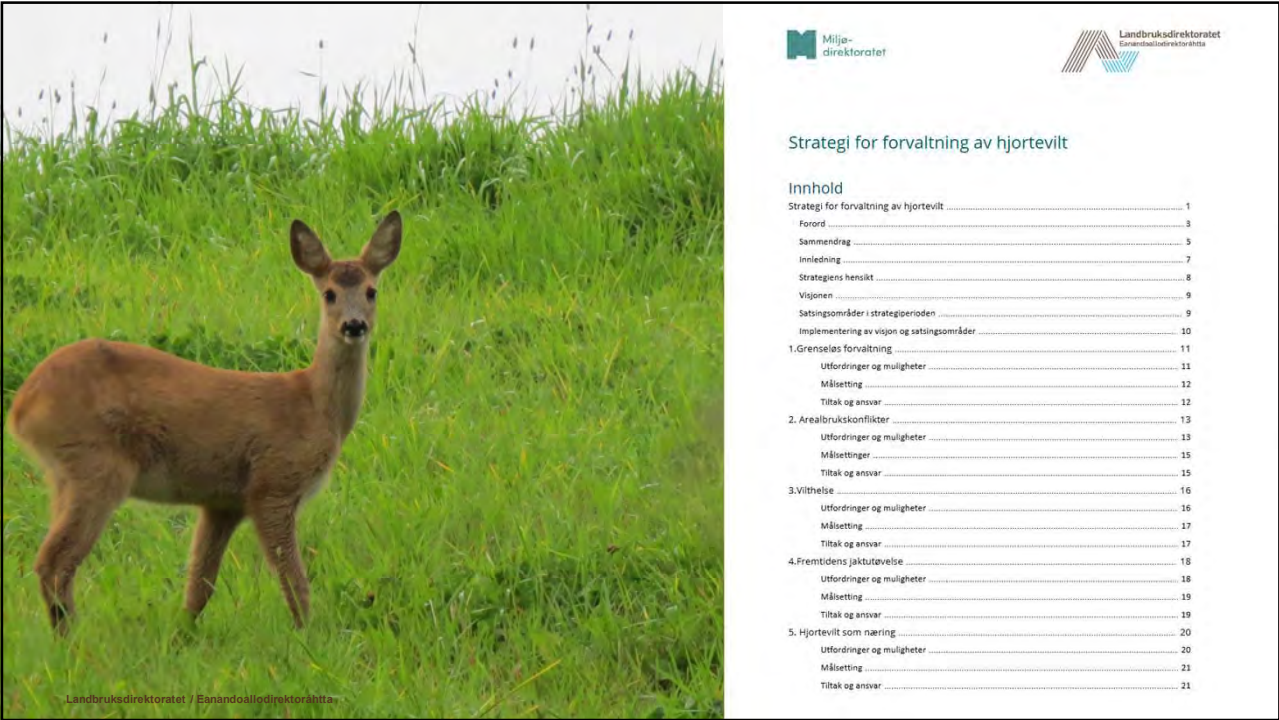
Strategi for forvaltning av hjortevilt

- Miljødirektoratet fikk oppdraget med utarbeidelse av ny hjorteviltstrategi i 2022 fra Landbruks- og matdepartementet
 - Miljødirektoratet + ressursgruppe (kommuner, fylkeskommuner, kompetansemiljøer, rettighets- og medlemsorganisasjoner)
- Landbruksdirektoratet overtok oppdraget med høring og slutføring av strategien gjennom tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet i år.
- Utkast til strategi på offentlig høring med **høringsfrist 1. november.**
 - Kun små endringer fra Miljødirektoratets utkast som er sendt på høring
- Landbruksdirektoratet ønsker innspill på selve innhold og oppbygningen av dokumentet.

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráhtta

2

3

Visjon

«robuste bestander i en natur i endring»

Robuste bestander

I begrepet legger vi bestander med naturlig kjønns- og alderssammensetning, stor genetisk variasjon og gode muligheter for genflyt mellom delbestander. Individenes vekter og kondisjonsforhold skal gi grunnlag for tilfredsstillende fruktbarhet og naturlig overlevelse. Robuste bestander har best utgangspunkt for å mestre varierende klima, arealendringer, helsebelastning og menneskelige forstyrrelser nå og i fremtiden.

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráttta

4

Fem satsingsområder

Grenseløs
forvaltning

Arealbruks-
konflikter

Vilthelse

Fremtidens
jaktutøvelse

Hjortevilt
som næring

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráhtta

Grenseløs forvaltning

Satsingsområdet handler om at hjorteviltartene skal forvaltes uavhengig av menneskeskapte grenser.

Fokusområde	Tiltak	Ansvar	Tidefrist
1.1 Kompetanse	Øremerking av midler for å opprettholde og utvikle kompetanse på forvaltning av hjortevilt i kommunene.	Direktorat og fylkeskommuner	2027
1.2 Tydeliggjøre lovpålagte oppgaver	Årlig samordnet forventningsbrev til kommunene om viltforvaltningsoppgavene.	Direktorat og fylkeskommuner	2027
1.3 Lovverk	Revidere forskrift om forvaltning av hjortevilt for å gi: 1) bedre muligheter for kommunal styring og sanksjonering. 2) tydeligere krav til kommunene med hensyn til samarbeid over kommunegrenser 3) hjemler til å regulere hjorteviltbestander i områder hvor jakt i liten grad kan fungere som et bestandsregulerende tiltak.	Direktorat, fylke, kommuner	2028
1.4 Internasjonalt samarbeid	Delta i samarbeidsforum med viltmyndigheter i Sverige og Finland.	Direktorat	Løpende
1.5 Økonomi-modeller	Utvikle modeller for en mer rettferdig fordeling av hjorteviltrelaterte inntekter og utgifter mellom rettshavere.	Direktorat, NGO, FoU	Løpende

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráhtta

Arealbrukskonflikter

Satsingsområdet handler om å utvikle sameksistensen mellom hjorteviltet og samfunnet.

Fokusområde	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
2.1 Stanse forringelse og tap av leveområder	Lage veiledning med minimumskrav til kunnskapsinnhenting som grunnlag for vedtak i arealplaner der hjortevilt blir berørt.	Direktoratet/Planmyndigheter	2027
	Iverksette avbøtende tiltak for å redusere negative konsekvenser for hjorteviltet.	Ansvarlig departement, kommuner. Tiltakshaver må utføre	Løpende
2.2 Redusere viltpåkørsler og lidelser for hjorteviltet	Øke trafikanter opplæring om vilt i trafikken, med søkelys på forebygging av ulykker og rutiner for varsling ved viltpåkørsel.	Statens vegvesen, trafikkskoler	2028
	Iverksette avbøtende tiltak på de 20 mest ulykkesbelastede strekninger på hhv. vei og jernbane.	Direktorat med sektormyndigheter	2028
	Nytt varslingsystem for viltpåkørsler med automatisk lokalisering av innringer, samt sikre bedre kapasitet til å håndtere skademeldinger.	Politi- og samferdselsmyndigheter	2027
2.3 Redusere skader forårsaket av hjortevilt	Øke sektorsamarbeidet for å utvikle effektive skade- og konfliktdependente tiltak.	Offentlig myndighet Grunneierorganisasjoner NGO'er	Løpende
2.4 Utgifter ved viltpåkørsler	Finansiere håndteringen av skadet vilt etter påkørsler med andre midler enn kommunale viltfond.	Energi- og miljøkomite, Departementer, direktorat	2028

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoråhtta

7

Vilthelse

Satsingsområde handler om å sikre best mulig dyrehelse og -velferd, og å begrense spredning av sykdommer på tvers av arter og områder.

Fokusområde	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
3.1 Klimaendringer	Øke kunnskapen om hvordan klimaendringer påvirker hjorteviltet	FoU, Mattilsynet, direktorat	Løpende
3.2 Dyresykdommer	Videreføre bestands- og helseovervåkingen for å raskt kunne avdekke uønsket tilstand og utvikling.	Direktorat og oppdragstakere	Løpende
	Utarbeide informasjon til jegere og andre utmarksbrukere om faren for innførsel og spredning av dyresykdommer.	FoU, Mattilsynet, Direktorat	2027
3.3 Smittespredning	Forebygge faren for at viltsykdommer smitter til husdyr eller mennesker, og omvendt.	FoU, Mattilsynet, direktorat, kommuner	Løpende
3.4 Dyrevelferd og helsestilstand	Utarbeide veileder for kommuner og grunneiere mht. hva som kjennetegner en robust bestand (høy kondisjon og genetisk variasjon, mest mulig naturlig kjønns- og alderssammensetning)	Direktorat, FoU	2030

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoråhtta

8

Framtidens jaktutøvelse

Satsingsområdet handler om å sikre at samfunnets verdier og normer realiseres i jaktutøvelsen

Fokusområde	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
4.1 Jaktseleksjon	Oppdatere regelverket slik at det i størst mulig grad bidrar til å nå visjonen. Holdningsskapende arbeid for å oppnå at jaktutøvelsen fører til "Robuste bestander i en natur i endring".	Departement Direktorat Alle	2027 <u>Løpende</u>
4.2 Samfunnsaksept	Øke søkelyset på jaktutøvelse som bidrar til god dyrevelferd og robuste bestander. Fremheve forvaltningspositive tiltak. Videreutvikle jegerprøveutdanningen	Organisasjonene NJFF Landbruksdirektoratet	<u>Løpende</u>
4.3 Teknologisk utvikling	Tillate bruk av ny teknologi dersom den bidrar til å nå strategiens visjon. Sette kloke krav til bruken av ny teknologi og til utøverne.	Departement	2026
4.4 Rolleforståelse	Spisset kommunikasjonsstrategi. Arenabygging	Direktorat Kommunene Organisasjonene	Løpende

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoråttta

9

Hjortevilt som næring

Satsingsområdet handler om å øke verdiskapingen fra hjorteviltet – inkludert lokal forankret næringsutvikling og nyskaping

Fokusområde	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
5.1 Hjorteviltressursen	Hjorteviltet kan tas inn som del av arbeidet med å utvikle strategier for reiselv og annen næringsutvikling.	Fylkeskommuner og kommuner	Løpende
5.2 Variert jakttilbud og kompetanseheving	Legge til rette for at grunneierne/jaktrettshavere og jaktentreprenører bedre kan integrere sine tilbud i annen reiselivsaktivitet. Styrke arbeidet med kombinerte tiltak der jakt og jaktopplevelser kobles med lokalmat, husvære, alternative opplevelser og lokalkultur bl.a. gjennom å utvikle arenaer og nettverk for kunnskap og erfaringsdeling.	Reiselivsnæringen, Rettighetshaverorganisasjoner Næringslivsorganisasjoner Rettighetshaverorganisasjoner, fylkeskommuner, kommuner Bransjeorganisasjoner	Løpende Løpende
5.3 Viltkjøtt	Senke terskelen for å få kjøtt til viltbehandlingsanlegg. Tydelige krav til og enhetlig behandling av søknader om etablering av viltmottak. Flere viltbehandlingsanlegg (viltmottak) Feltkontrollørordningen videreutvikles	Mattilsynet og matpolitisk LMD Viltkjøttbransje, Mattilsynet og organisasjonene Finansiering over verdiskapingsprogrammet for matproduksjon Viltkjøttbransjen	2026 2026 2027
5.4 Eiendomsstruktur	Styrke organisering av rettighetshavere og grunneierlag som ønsker å videreutvikle nye produkter og tilhørende aktiviteter	Rettighetshaverorganisasjoner, fylkeskommuner, kommuner	Løpende Løpende

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoråttta

10

Forskriftsarbeid

ny viltressurslov

Foto: Torbjørn Tandberg

11

- Viltressurslov vedtatt juni 2025, skal tre i kraft 1. juli 2026
- Gamle forskrifter gjelder i utg.pkt, med enkelte endringer og nye forskrifter
- Høring på forskriftsendringer oktober/november/desember 2025
 - Tre i kraft samtidig med loven

Foto: V. Wis

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráhtta

12

Noen av endringene

- Nye forskrifter:
 - Jegerregisteret
 - Jegeravgift og fellingsavgift villrein
 - Overtredelsesgebyr
- Forskriftsendringer:
 - Synlig lys og særskilte siktemidler
 - Bruk av hund

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráhtta

Foto: V. Wist

13

- Viltressursloven § 9 fjerde ledd:
kommunen kan gi **forskrift** om
fellingsavgift
 - Veiledning sendt ut, vurder mer etterhvert

Landbruksdirektoratet / Eanandoallodirektoráhtta

Foto: V. Wist

14

